

“Service strategies for libraries” IFLA Satellite Meeting

Athens, 19th-21st August, 2009

Χριστίνα Κυριακοπούλου, Κοινωνιολόγος/Βιβλιοθηκονόμος – Πρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων Πληροφόρησης, xyriakiakorou@gmail.com
Γιώργος Γλωσσιωτής, Βιβλιοθηκονόμος - Αντιπρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων Πληροφόρησης, glossiotis@gmail.com

Στρατηγικές μάρκετινγκ και μάνατζμεντ για μια αναπτυξιακή πολιτική των ελληνικών βιβλιοθηκών

Περίληψη

Η ανάδειξη του στρατηγικού ρόλου της ολοκληρωμένης επικοινωνίας και του μάρκετινγκ στην ανάπτυξη και στη διεκδίκηση από τους πολιτιστικούς, φορείς όπως είναι οι βιβλιοθήκες, απαιτούν έναν ηγετικό και κοινωνικά υπεύθυνο ρόλο της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων της Πληροφόρησης (ΕΕΒΕΠ). Στη σημερινή πολύπλοκη και αλληλένδετη παγκόσμια κοινωνία και οικονομία, η ΕΕΒΕΠ με την πολιτική που έχει αρχίσει να εφαρμόζει και θα συνεχίσει να υλοποιεί θα στηριχτεί στην διατύπωση και επεξεργασία ερευνητικών ερωτημάτων, με άξονα το μεταβαλλόμενο ρόλο των Βιβλιοθηκών και την σχέση τους με την ελληνική κοινωνία, θα αναδείξει το δυναμικό πολιτιστικό, πολιτικό και αξιακό πλαίσιο, το οποίο καθιστά δυνατή ή αποτρέπει τη συνεργασία, για την αντιμετώπιση επιστημονικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών - πνευματικών ζητημάτων, θα εξετάσει τις επιπτώσεις των αποφάσεων που λαμβάνουν οι βιβλιοθήκες ως οργανισμοί αλλά και η πολιτεία στις τοπικές, εθνικές και παγκόσμιες κοινωνίες. Φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα ζωντανό χώρο για ανταλλαγή ιδεών στο πλαίσιο της χάραξης μιας πολιτικής που θα διεγείρει τη σκέψη και θα εμπνέει στην πράξη τους επαγγελματίες επιστήμονες της πληροφόρησης, στηριζόμενη στην κριτική στάση όλων των μελών της για την ανάδειξη του επαγγέλματος με ένα νέο προτεινόμενο πλαίσιο δράσης για τις βιβλιοθήκες, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές και πολιτικές προτεραιότητες, για να καθορίσει μια στρατηγική προσέγγισης της ολοκληρωμένης επικοινωνίας και του μάρκετινγκ με γνώμονα: Πως ενσωματώνονται οι αξίες στις αποφάσεις; Με ποιο τρόπο μπορούν να συνυπάρξουν τα πολιτιστικά, οικονομικά και τα κοινωνικά οφέλη; Θα γίνει προσπάθεια να αναδεχθεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της συνεργασίας των διαφόρων κατηγοριών των βιβλιοθηκών, δημόσιου, του ευρύτερου δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Επιτυχημένες και αποτυχημένες προσπάθειες. Να προβάλει: τι ρόλο παίζει η οργανωσιακή κουλτούρα; Τι ρόλο παίζει η ύπαρξη ή η απουσία κοινωνικού κεφαλαίου πολιτιστικής πολιτικής; Να αναπτύξει με χρήστες-καταναλωτές εν δράσει νέες μορφές επικοινωνίας. Να καταξιώσει τις βιβλιοθήκες ως πολιτιστικούς οργανισμούς. Το Βιβλίο ως πολιτιστικό αγαθό και υπηρεσίες, στην υπηρεσία των ανθρώπων και των κοινωνιών. Πώς οι επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμοι μαθαίνουν να «ακούνε» την κοινωνία; Πώς να παράγουν ενδιαφέρουσες μαθησιακές εμπειρίες; Πως να μπορούν να αντλήσουν εμπειρίες μέσα από συνεργασίες και να ενθαρρύνουν περαιτέρω την ανάπτυξη τους. Τέλος, θα γίνει επεξεργασία των αναδυόμενων προκλήσεων και των διλημάτων, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, καθώς και των πιθανών τρόπων αντιμετώπισής τους, τόσο από τους υπευθύνους των βιβλιοθηκών όσο και από τους βιβλιοθηκονόμους.

Λέξεις κλειδιά: Marketing, Management, Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων της Πληροφόρησης, Βιβλιοθήκες, Στρατηγικές Ανάπτυξης.

1. Εισαγωγή

Στην εποχή των νέων τεχνολογιών και της πληροφορίας, ο πολιτισμός, τα νέα πολιτισμικά φαινόμενα και οι πολιτιστικές πρακτικές χρειάζονται κατάλληλα ερμηνευτικά σχήματα, προκειμένου να ενταχθούν σε μια νέα πολιτική ατζέντα για τον πολιτισμό. Η πολιτιστική πολιτική θα πρέπει να επανεξετάσει τη σχέση κοινωνίας και πολιτισμού χρησιμοποιώντας έννοιες-κλειδιά, όπως λχ. πολιτιστικές ταυτότητες, δικαιώματα, πολυπολιτισμικότητα, και διαφορετικότητα, αναπτυξιακές παράμετροι του πολιτισμού κλπ. Είναι προφανές ότι ο πολιτισμός χρειάζεται πολιτική, πρόγραμμα, στρατηγική και στόχους. Μια νέα πολιτική ατζέντα για τον πολιτισμό, η οποία θα πρέπει να λαμβά-

νει υπόψη αφενός την αναπτυξιακή διάσταση και τη σύνδεση του πολιτισμικού πεδίου με κρίσιμες παραμέτρους όπως η ανάπτυξη, οι τεχνολογίες, η εκπαίδευση, η αγορά εργασίας, όσο και την αναδιανομή του πολιτισμικού κεφαλαίου δεν μπορεί να χαραχθεί χωρίς τις βιβλιοθήκες να διαδραματίζουν ένα κεντρικό ρόλο στην κατεύθυνση αυτή. Η Ελλάδα μια χώρα με μεγάλη πολιτιστική και πνευματική κληρονομιά στο πλαίσιο μιας αναπτυξιακής πολιτιστικής πολιτικής θα πρέπει να εξετάσει το ρόλο και την θέση των ελληνικών βιβλιοθηκών στην ελληνική κοινωνία και στις νέες συνθήκες στο διεθνές στερέωμα. Σήμερα στην εποχή των νέων τεχνολογιών και της πληροφορίας οι βιβλιοθήκες και οι φορείς του

πολιτισμού θα πρέπει να προσαρμόζουν τη δράση και τη λειτουργία τους αναπτύσσοντας στρατηγικές Μάνατζμεντ & Μάρκετινγκ προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις της εποχής. Το Μάνατζμεντ των βιβλιοθηκών οφείλει να είναι προσαρμόσιμο, ελαστικό, αναδιπλούμενο και ταχύρρυθμο, ώστε να εκμεταλλεύεται τις ευκαιρίες συστηματικά. Η παραγωγικότητα, η ποιότητα, η ευελιξία και οι καινοτομίες τα τέσσερα κριτήρια της νέας απόδοσης του είναι έννοιες οι οποίες πρέπει να υιοθετηθούν όλο και περισσότερο από τις βιβλιοθήκες. Κατά συνέπεια και οι βιβλιοθηκονομικές Ενώσεις θα πρέπει να προσαρμόζονται στα παραπάνω κριτήρια και να αναπτύσσουν ανάλογες πολιτικές και στρατηγικές για την ενίσχυση του

ρόλου των βιβλιοθηκών. Η ΕΕΒΕΠ θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της νέας εποχής που διανύουμε.

2. ΕΕΒΕΠ: Ιστορική αναδρομή

Η Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων (ΕΕΒ) ιδρύθηκε το 1968 και είναι το μοναδικό, αναγνωρισμένο, πανελλήνιο επιστημονικό σωματείο των Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων. Με την αλλαγή του καταστατικού της το 2004 μετονομάστηκε σε «Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων της Πληροφόρησης (ΕΕΒΕΠ)». Την αλλαγή αυτή την επέβαλαν οι νέες συνθήκες και απαιτήσεις που είχαν διαμορφωθεί και αντικατόπτριζε τη βούληση των μελών της να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και να δημιουργήσουν ένα επιστημονικό σωματείο με ευρύτερο αντικείμενο δράσης. Σήμερα η ΕΕΒΕΠ ως το μοναδικό συλλογικό όργανο έκφρασης των επαγγελματιών βιβλιοθηκονόμων με 40 χρόνια παρουσίας στον χώρο των βιβλιοθηκών και της πληροφόρησης στην Ελλάδα είναι και ο εθνικός εκπρόσωπος στην IFLA και την EBLIDA. Στα 40 χρόνια πορείας η Ένωση, με αρκετά προβλήματα, υποστήριξε με την βοήθεια των μελών της, σημαντικές πρωτοβουλίες, οι οποίες αφορούσαν στην ανάδειξη και καταξίωση του επαγγέλματος. Αποτελείται από την κεντρική διοικητική αρχή που βρίσκεται στην Αθήνα και στηρίζεται στις δράσεις της από 3 Περιφερειακά Τμήματα, τα οποία με την υποστήριξη του ΔΣ εφαρμόζουν ανάλογες πολιτικές και στρατηγικές σε επίπεδο περιφέρειας.

3. Το θεσμικό πλαίσιο ελληνικών βιβλιοθηκών

Το θεσμικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί στη χώρα μας, μέσα στην πορεία των χρόνων, για τις βιβλιοθήκες είναι η πρώτη προσπάθεια κατά την περίοδο πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όπου ιδρύθηκε και δραστηριοποιήθηκε το «Γενικό Συμβούλιο Βιβλιοθηκών της Ελλάδος» Ν. 5138/1931, αποστολή του οποίου αποτελούσε «η οργάνωση, η ειδικευσις και υπό ενιαίον πνεύμα διαρρύθμισις των εν Ελλάδι Βιβλιοθηκών συμφώνως προς τας συγχρόνους αρχάς της βιβλιοθηκονομίας». Μετά από αυτόν τον νόμο, σημαντικός σταθμός στην προσπάθεια περαιτέρω ανάπτυξης και οργάνωσης των βιβλιοθηκών υπήρξε ο Ν. 1362/1949 «Περί ιδρύσεως, ανασυγκροτήσεως και ενιαίας οργάνωσης των ανά το κράτος

βιβλιοθηκών. Στη συνέχεια δημοσιεύτηκαν μόνο μεμονωμένα διατάγματα που σχετίζονται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό με τις βιβλιοθήκες, όπως: α) 1993.Ν. 2121 «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα ΦΕΚ 25/Α/4-3-93. β) 1997-2005. Συλλογικός Κατάλογος. Νόμος υπ' αριθ. 3404, Αρ. Φύλλου 260 – άρθρο 17, το 2005 η ΚΕΑΒ μετονομάστηκε σε "Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ)". γ) 2001. «Κανονισμός Λειτουργίας Δημοσίων Βιβλιοθηκών: συμπλήρωση Υπουργικής Απόφασης.» Εφημερίς της Κυβερνήσεως. Τχ. 2, Αρ. φύλλου 1328. δ) 2001. Πολιτική Ανάπτυξης και Διαχείρισης των Συλλογών των Δημοσίων Βιβλιοθηκών ΦΕΚ378.τ.Βα_6-4-2001. ε) 2003. «Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, Δημόσιες Βιβλιοθήκες και άλλες διατάξεις : Νόμος υπ' αριθ. 3149.» Εφημερίς της Κυβερνήσεως. Τχ. 1, Αρ. φύλλου 141, κεφάλαιο Β'. στ) 2003. «Κανονισμός Λειτουργίας Δημοσίων Βιβλιοθηκών». Εφημερίς της Κυβερνήσεως. Τχ. 2, Αρ. φύλλου 1173. ζ) 2001. Πολιτική Ανάπτυξης και Διαχείρισης των Συλλογών των Δημοσίων Βιβλιοθηκών ΦΕΚ378.τ.Βα_6-4-2001. η) 2007. Συγκρότηση Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών ΦΕΚ 508/τ.ΥΕΘΟΔΦΔΕΔΤ/ Αριθμ. 133290/ΙΖ/. θ) 2007. Ν.263 /άρθρο 240Α/ εδάφιο 9, ο οποίος με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καταρτίζεται πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ της χώρας. Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο των βιβλιοθηκών δεν είναι αρκετό για να αντιμετωπίσει τα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στις βιβλιοθήκες αλλά και να κατοχυρώσει τους επαγγελματίες επιστήμονες της πληροφόρησης στη χώρα μας. Κατά συνέπεια και οι στρατηγικοί στόχοι της Ένωσης συντάσσονται σε μια προσπάθεια αναθεώρησης του παραπάνω θεσμικού και προσαρμογής στα νέα δεδομένα μέσα από πρακτικές και στρατηγικές αναπτυξιακής πολιτικής.

4. Θεσμικό πλαίσιο και στρατηγική ανάπτυξης της ΕΕΒΕΠ:

Η πολιτική της ΕΕΒΕΠ σήμερα διαμορφώνεται αφενός σύμφωνα με το καταστατικό και τους σκοπούς που ορίζονται σε αυτό και αφετέρου σύμφωνα με τις αλλαγές που έχουν προκύψει και προκύπτουν στο εθνικό, διεθνές, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό επίπεδο, προσπαθώντας να επανακαθορίσει το ρόλο της και να συμβάλει με την δράση της στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών της χώρας. Ο χώρος της βιβλιοθήκης είναι φύση

και θέση μια πολυδύναμη υλική πραγματικότητα που μπορεί να οργανώνεται γύρω από τρεις κατηγορίες παραγόντων. Συνεπώς και η ΕΕΒΕΠ μελετά αυτούς τους παράγοντες και ανάλογα προσπαθεί να αναλύσει και να διαμορφώσει την πολιτική της. Οι εν λόγω παράγοντες αφορούν:

- Τα δεδομένα του υλικού περιβάλλοντος, κτήριο, έπιπλα, συλλογή, εξοπλισμός.

- Τα δεδομένα του κοινωνικού περιβάλλοντος όπως κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές, νέες πληροφοριακές ανάγκες με τη χρήση των νέων τεχνολογιών, νέες πολιτιστικές και πολυπολιτισμικές ανάγκες, νέες μορφές συμπεριφοράς του χρήστη όσον αφορά την αισθητική και την οργάνωση του χώρου.

- Τα δεδομένα του υποκειμένου, στην προκειμένη περίπτωση του βιβλιοθηκονόμου, που αφορά κυρίως τους ρόλους και τις δραστηριότητες που αναπτύσσει στο χώρο της βιβλιοθήκης. Για την προσέγγιση των παραπάνω παραγόντων λαμβάνονται υπόψη και οι βασικοί σκοποί του καταστατικού της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων πληροφόρησης. Οι σκοποί της Ένωσης είναι πολλαπλοί με κυριότερους: Την αναγνώριση και προώθηση της επιστήμης της βιβλιοθηκονομίας και την αναγνώριση του ρόλου του βιβλιοθηκονόμου στην κοινωνία, την εφαρμογή της επαγγελματικής δεοντολογίας και την προώθηση των θεμάτων της βιβλιοθηκονομικής παιδείας όλων των βαθμίδων στη χώρα μας. Την προώθηση της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού των βιβλιοθηκών. Την ενημέρωση των βιβλιοθηκονόμων σχετικά με την εξέλιξη της επιστήμης τους με την διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων και συνημιτήσεων σε συνεργασία και με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται σε συναφείς χώρους. Την αναβάθμιση των βιβλιοθηκών και του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού τους ώστε να είναι σε θέση να παίξουν και τον ρόλο κέντρων πληροφόρησης για όλους τους πολίτες. Οι σκοποί αυτοί μπορούν να υλοποιηθούν, σύμφωνα με το καταστατικό της Ένωσης με μία σειρά ενεργειών. Μεταξύ άλλων αναφέρονται: η συγκρότηση επιτροπών και ομάδων εργασίας, η διοργάνωση συνεδρίων, διαλέξεων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, η δημιουργία και οργάνωση βιβλιοθήκης ειδικού περιεχομένου, η εκδοτική δραστηριότητα και διάδοση πληροφοριών, οι συνεργασίες με επαγγελματικές και επιστη-

μονικές οργανώσεις, κρατικές υπηρεσίες και διεθνείς οργανισμούς. Εν γένει η οργανωτική δομή της Ένωσης υποστηρίζει τους στρατηγικούς στόχους της Ένωσης και διαμορφώνεται ανάλογα με τις ανάγκες, όπως για παράδειγμα, εάν μια επιτροπή έχει επιτελέσει τον αρχικό στόχο ή δεν μπορεί να τον υποστηρίξει εξετάζεται η περίπτωση κατάργησης ή μετεξέλιξης όσον αφορά το ρόλο της, π.χ., η Επιτροπή για τις δημοτικές βιβλιοθήκες, η οποία είχε αρχικό στόχο την καταγραφή και την ανάδειξη των προβλημάτων αυτής της κατηγορίας βιβλιοθηκών και σήμερα έχει μετεξελιχθεί σε Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου Δημοτικών Βιβλιοθηκών.

5. Βασικοί άξονες στρατηγικής

5.1 Εθνική Πολιτική Βιβλιοθηκών

Ο βασικός άξονας της στρατηγικής της ΕΕΒΕΠ στον οποίο εντάσσονται όλα τα παραπάνω και είναι ως πρώτο θέμα στην ατζέντα, είναι η χάραξη της Εθνικής Πολιτικής Βιβλιοθηκών στη χώρα μας. Για την υλοποίηση της στρατηγικής αυτής η ΕΕΒΕΠ ξεκίνησε ανοιχτό δημόσιο διάλογο με τα μέλη της, μέσω του διαδικτύου από το site της ΕΕΒΕΠ, με αποστολή πρόσκλησης- πρόκλησης για συμμετοχή στο διάλογο σε σχετικούς φορείς, με τους εκπροσώπους των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τους προέδρους των περιφερειακών τμημάτων (ΠΕΤ) της ΕΕΒΕΠ, με προσωπικότητες και ιστορικά στελέχη του επαγγελματικού μας χώρου. Αποτέλεσμα των παραπάνω ενεργειών και για την υλοποίηση της παραπάνω στρατηγικής είναι η σύσταση της Επιτροπής Εθνικής Πολιτικής, η οποία μελετά όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις και τους θεσμούς που είναι απαραίτητη για την ύπαρξη μιας εθνικής πολιτικής και στρατηγικής. Η Επιτροπή έχει σαν σκοπό να διατυπώσει μια ολοκληρωμένη πρόταση, σύμφωνα με την οποία, αφενός θα αναφέρεται το αρμόδιο υπουργείο ή υπουργεία, στο οποίο θα υπάγεται η σύνθεση του οργάνου, οι σκοποί του, η χρηματοδότησή του, ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του και αφετέρου η αποσαφήνιση του έργου του Εθνικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών, η οποία μεταξύ των άλλων μπορεί να είναι: Εθνικός σχεδιασμός περί ιδρύσεως βιβλιοθηκών και υπηρεσιών πληροφόρησης, Εθνικός συλλογικός κατάλογος, Εθνικά συνεργατικά δίκτυα, ομοιογενή ανάπτυξη και καταμερισμού των πόρων σε εθνικό επίπεδο, Διεθνής συνεργασίες και εκπροσώπηση της χώρας σε θέματα βιβλιοθηκών και

υπηρεσιών πληροφόρησης κλπ..*

* ...Επιχειρείται μια προσπάθεια καταγραφής σημαντικών τομέων, όπου η εθνική πολιτική για τις βιβλιοθήκες κρίνεται απαραίτητη. Εντοπίζονται, σχολιάζονται, συγκρίνονται και προτείνονται 14 σημεία δραστηριοποίησης, συγκεκριμένα: Διαρκής καταγραφή της κατάστασης, στατιστικά μεγέθη, ανάλυση και αξιοποίηση δεδομένων, ιεράρχηση προτεραιοτήτων, εκτίμηση κόστους και προγραμματισμός. Αυτοοργάνωση κατηγοριών βιβλιοθηκών, ρόλος εποπτευόντων φορέων, ρόλος συνεδρίων ανά κατηγορία. Στελέχωση βιβλιοθηκών. Διαρκείς Ομάδες Εργασίας, διανομή ρόλων - κατανομή ευθυνών, ενημέρωση ανατροφοδότηση. Εθνική εκπροσώπηση, συμμετοχή σε διεθνή φόρα, lobbying σε Ευρωπαϊκή Ένωση. Σχολές Βιβλιοθηκονομίας και Βιβλιοθήκες, διαρκής διάλογος, προγραμματισμός αναγκών - πρόληψη και προσαρμογή. Συνεργατική καταλογογράφηση και αρχεία καθιερωμένων αποδόσεων. FRBR. Στρατηγικές επιλογές, CIP, ΕΛ/ΛΑΚ. Ολοκληρωμένα προγράμματα λογισμικού βιβλιοθηκών. Στρατηγικές συμμαχίες, κοινοπρακτικές αγορές και προσβάσεις. Εθνική βιβλιογραφία, διάδοση των συλλογικών καταλόγων. Ε-Βιβλ: ηλεκτρονική Ελληνική βιβλιοθηκονομική βάση, με βάση την Κύπρο. Ελληνική Πύλη Βιβλιοθηκονομίας, καταγραφή έργων, εργαλείων, πηγών, βάσεων δεδομένων. Η ενέργεια αυτή της ΕΕΒΕΠ είναι σημαντική γιατί ήδη έχει αρχίσει ο διάλογος και η προβληματική από τα μέλη για μια προοπτική δημιουργίας ενός οργανωτικού κέντρου - σχήματος που θα μπορεί να γνωμοδοτεί στους αρμόδιους υπουργούς για κάθε νόμο ή διάταγμα ή υπουργική απόφαση ή και να αποφασίζει για την έκδοση οδηγιών/προδιαγραφών σχετικών με την λειτουργία των βιβλιοθηκών της χώρας, οι οποίες θα κοινοποιούνται στους αρμόδιους υπουργούς, στις βιβλιοθήκες και τις άλλες υπηρεσίες πληροφόρησης. Η ΕΕΒΕΠ συντάσσει το τελικό κείμενο που θα υποβληθεί στα αρμόδια όργανα του κράτους καθώς και σε άλλους επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς για δημόσιο διάλογο. Η Επιτροπή της ΕΕΒΕΠ για την Εθνική Πολιτική Βιβλιοθηκών στη χώρα μας, διαπίστωσε ανάμεσα σε άλλα ότι η φύση των προβλημάτων καθιστά αδύνατη την εξεύρεση λύσης σε επίπεδο μεμονωμένης βιβλιοθήκης, αλλά στη συνεργασία και το συντονισμό διαφορετικών κατηγοριών ακόμη και στα υψηλότερα επίπεδα συστημικής ιε-

ραρχίας ως δρώντα συστατικά ενός συστήματος ελληνικών βιβλιοθηκών. Σημαντικό ρόλο για την χάραξη αυτών των πολιτικών θα μπορούσε να διαδραματίσει και η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

5.2 Κατηγορίες βιβλιοθηκών

Οι Βιβλιοθήκες χαρακτηρίζονται από ένα βαθμό πολυπλοκότητας λόγω του είδους της υπηρεσίας (από διοικητικής άποψης μορφή δόμησης), του υλικού που διαθέτουν και διαχειρίζονται και των χρηστών που εξυπηρετούν, ήτοι οι συντελεστές της παραγωγής «κεφάλαιο», «εργασία» και «φύση». Η πολυπλοκότητα αυξάνει την ανάγκη συστηματικής εφαρμογής του λειτουργικού Μ. και του Μ. Τακτικής. Όλες οι κατηγορίες των βιβλιοθηκών στη χώρα μας αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα σχετικά με το νομικό καθεστώς, τις κτιριακές υποδομές, την υλικοτεχνική υποδομή, τη στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό, τον συντονισμό των δράσεων, την επιχορήγηση από την πολιτεία κ.λ.π. Με εξαίρεση τις ακαδημαϊκές και τις δημόσιες βιβλιοθήκες οι οποίες κυρίως με κοινοτικούς πόρους, έχουν αναπτύξει υποδομές και δίκτυα συνεργασίας και έχουν αναπτυξιακά προγράμματα. Η απουσία στοιχειώδους συνεργασίας και συντονισμού των φορέων που τις εποπτεύουν στο πλαίσιο ενός εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη των βιβλιοθηκών είναι και το σημαντικότερο πρόβλημα.

5.2.1 Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

Οι Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες τα τελευταία χρόνια παρουσίασαν ένα πολύπλευρο έργο διεθνών προδιαγραφών και βρέθηκαν στο επίκεντρο μιας γιγαντιαίας προσπάθειας στον τομέα διαχείρισης, πρόσβασης και παραγωγής της επιστημονικής γνώσης. Η αξιοποίηση του Συλλογικού Καταλόγου ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών τον καθιστά κεντρικό εργαλείο για την δημιουργία του εθνικού συλλογικού καταλόγου, του συνεργατικού «Εθνικού Αρχείου Καθιερωμένων Αποδόσεων» και τη μετάβαση από την κατάσταση ασυντονιστής καταλογογράφησης στην κατάσταση συνεργατικής καταλογογράφησης. Η ΕΕΒΕΠ προσανατολίζει την δράση της αφενός στην διατύπωση ολοκληρωμένων προτάσεων για τον ρόλο των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα καθώς επίσης και στην υποστήριξη των θέσεων εργασίας των βιβλιοθηκονόμων στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

5.2.2 Σχολικές βιβλιοθήκες

Σχετικά με τις σχολικές βιβλιοθήκες, και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν η θέση της ΕΕΒΕΠ που έχει κατατεθεί στα όργανα του κράτους και η οποία είναι να υπάρξει Διεύθυνση στο Υπουργείο Παιδείας στελεχωμένη με εξειδικευμένο προσωπικό βιβλιοθηκονόμων όπου θα εποπτεύει και θα παρακολουθεί τα θέματα των σχολικών βιβλιοθηκών. Να υπάρξει πρόβλεψη στον οργανισμό του Υπουργείου Παιδείας για μόνιμες θέσεις βιβλιοθηκονόμων σε κάθε σχολική βιβλιοθήκη. Να υπάρξει Ενιαίο θεσμικό πλαίσιο από κοινού με το Υπουργείο Εσωτερικών, για την συνεργασία των σχολικών βιβλιοθηκών με τις κατά τόπους Δημοτικές/Κοινοτικές Βιβλιοθήκες στο πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος του σχολείου.*

* ...Το 1996, το 1ο ΕΠΕΑΕΚ στο πλαίσιο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ), ώθησε ουσιαστικά το θεσμό με το Πρόγραμμα «Σχολικές Βιβλιοθήκες» για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. το πρόγραμμα εντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση». Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ευρύτερος στόχος του προγράμματος ήταν η ενίσχυση ενός ευρέως φάσματος καινοτομιών, που στόχο είχαν να επιφέρουν διαρθρωτικές αλλαγές στην Εκπαίδευση. Η προσπάθεια αυτή ενισχύθηκε με το Β ΕΠΕΑΕΚ στο πλαίσιο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης όπου επιδιώκεται πλέον η ουσιαστική επέκταση του θεσμού με άλλες 500 βιβλιοθήκες σε αντίστοιχα σχολεία και σχολικά συγκροτήματα...

Η φιλοσοφία των Σχολικών Βιβλιοθηκών θέλει τη Σχολική Βιβλιοθήκη να στηρίζει τη μαθησιακή διαδικασία και τον εκπαιδευτικό στο διδακτικό του έργο και να είναι αναπόσπαστο μέρος του σχολείου, με την ίδια έννοια που είναι τα σχολικά εργαστήρια, οι χώροι άθλησης κλπ. Η σχολική βιβλιοθήκη πρέπει να αποτελεί χώρο φιλικό, προσιτό, ανοιχτό και δημιουργικό για το μαθητή και το δάσκαλο, όπως πρέπει να ενισχύει και να καλλιεργεί την αισθητική του μαθητή και ταυτόχρονα να είναι ο χώρος που θα προδιαθέτει για δημιουργική μάθηση. Οι δράσεις για τις σχολικές βιβλιοθήκες έχουν ενταχθεί στην εν λόγω διατύπωση ολο-

κληρωμένων προτάσεων για τον ρόλο των βιβλιοθηκών στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα από την αρμόδια Επιτροπή της ΕΕΒΕΠ.

5.2.3 Δημοτικές βιβλιοθήκες

Η ΕΕΒΕΠ αναγνωρίζοντας το έλλειμμα θεσμών μέσα στο παρόν θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των δημοτικών στη χώρα μας και θέλοντας να ενισχύσει τον ρόλο τους στην τοπική κοινωνία στην οποία απευθύνονται ανέλαβε εξ ολοκλήρου την διοργάνωση των Επιστημονικών και Επαγγελματικών Συνεδρίων ενεργοποιώντας έτσι και τους κρατικούς φορείς. Διοργανώθηκαν δύο Πανελλήνια Συνέδρια των Δημοτικών Βιβλιοθηκών τα οποία παρακολούθησε ένας σημαντικός αριθμός βιβλιοθηκονόμων από όλη την χώρα, προερχόμενοι κυρίως από το χώρο των Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Το 1ο & 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημοτικών Βιβλιοθηκών αποτέλεσαν τις πλέον επιτυχημένες διοργανώσεις στον επαγγελματικό μας χώρο για τα έτη 2008 & 2009. Τα συνέδρια ανέδειξαν το σημαντικό ρόλο των δημοτικών βιβλιοθηκών στον 21ο αιώνα, οι οποίες μπορούν να αποτελούν διαύλο προς τη γνώση και να έχουν στην κατεύθυνση αυτή πρωταρχικό ρόλο στη «δια βίου μάθηση», στην ένταξη των πολιτών στην κοινωνία της πληροφορίας, στην εξοικείωση με την βιβλιοθήκη και τις υπηρεσίες πληροφόρησης, την αξιοποίηση του υλικού των βιβλιοθηκών, στην εξάλειψη των ανισοτήτων στο εκπαιδευτικό και πληροφοριακό σύστημα, στη σύνδεση των τοπικών κοινωνιών με τα εθνικά και διεθνή κέντρα πληροφόρησης. Ορισμένα από τα συμπεράσματα των Συνεδρίων ήταν: η σημασία των παιδικών τμημάτων, ο ρόλος τους στην εκπαιδευτική κοινότητα ελλείψει σχολικών βιβλιοθηκών, η ανάγκη της ύπαρξης του Ελληνικού Συλλογικού Καταλόγου Δημοτικών Βιβλιοθηκών, η ανάγκη για την ύπαρξη Εθνικής Πολιτικής των Δημοτικών βιβλιοθηκών στο πλαίσιο μιας Εθνικής Πολιτικής Βιβλιοθηκών, η ανάγκη για τη ψηφιοποίηση των τοπικών συλλογών και τοπικών θησαυρών, η υλοποίηση προγραμμάτων δια βίου μάθησης των πολιτών, η ανάγκη για συνεργασίες σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο κλπ. καθώς επίσης και τα λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζονται. Ως η συνέχεια του προβληματισμού των παραπάνω συνεδρίων ήταν και οι προτάσεις που κατατέθηκαν από την ΕΕΒΕΠ στο καθέσυχλο αρμόδιο Υπουργείο, προκειμένου να ξεκινήσει ο διάλογος με την

πολιτεία και όχι μόνο. Πιο συγκεκριμένα οι δύο προτάσεις αφορούσαν: α) την πρόταση για την ύπαρξη ενιαίου συντονιστικού φορέα με την επωνυμία Εθνικό Συμβούλιο Βιβλιοθηκών(ΕΣΔΗΒ), για την υποστήριξη του έργου των δημοτικών βιβλιοθηκών σε εθνικό επίπεδο, ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες προκλήσεις και εξελίξεις, για τη διαχείριση της πληροφορίας και την ενδυνάμωση του ρόλου τους στην ελληνική κοινωνία. Β) την πρόταση για τη δημιουργία Ελληνικού Συλλογικού Καταλόγου Δημοτικών Βιβλιοθηκών (ΣΚΕΔΒ) που θα αφορά πρόγραμμα κεντρικής διαχείρισης των δεδομένων στο πλαίσιο ενός κεντρικού καταλόγου με δικαίωμα πρόσβασης των κατά τόπους βιβλιοθηκών. Και οι δύο παραπάνω προτάσεις βρίσκονται στο στάδιο της εξέλιξης. Κατόπιν της πλήρους επιτυχίας των συνεδρίων, η ΕΕΒΕΠ αποφάσισε να αναπτύξει τον συντονιστικό της ρόλο στον χώρο των δημοτικών βιβλιοθηκών με την παγίωση της διοργάνωσης του Συνεδρίου κάθε χρόνο και σε διαφορετικό δήμο της χώρας.

5.2.3 Ειδικές βιβλιοθήκες

Οι ειδικές βιβλιοθήκες ως μια ξεχωριστή κατηγορία και με ένα διακριτό ρόλο λόγω του αντικειμένου των συλλογών και των ιδρυμάτων που ανήκουν, υποστηρίζονται από την ΕΕΒΕΠ σε όλες τις συνεργατικές δράσεις που υλοποιούν ή πρόκειται να υλοποιήσουν. Προς το παρόν στην ιστοσελίδα της Ένωσης φιλοξενείται η απόπειρα δημιουργίας δικτύου ειδικών βιβλιοθηκών στην Ελλάδα.

5.3 Βιβλιοθηκονομική Εκπαίδευση

Στη χώρα μας η βιβλιοθηκονομική εκπαίδευση παρέχεται από τις τρεις σχολές βιβλιοθηκονομίας σε πανεπιστημιακό επίπεδο και από δύο τμήματα μεταπτυχιακών Σπουδών. Με πρωτοβουλία της ΕΕΒΕΠ καλέστηκαν σε συνάντηση όλοι οι υπεύθυνοι των παραπάνω σχολών προκειμένου να ανοίξει ο διάλογος για την εκπαίδευση και την ενημέρωση των επαγγελματιών της πληροφόρησης για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και της πρόσβασης στη γνώση.

Στην Κοινωνία της Πληροφορίας, οι βιβλιοθήκες, τα αρχεία και τα μουσεία (LAM) πρέπει να ενθαρρύνουν τα μέλη να υιοθετήσουν το ρόλο των διαμεσολαβητών και των παραγωγών της γνώσης, αφενός για να βοηθήσουν τους ανθρώπους να μάθουν, να είναι ενεργοί πολίτες και αφετέρου να δημιουργήσουν νέα γνώση. Επιπλέον

έργα ψηφιοποίησης παρέχουν καλύτερη πρόσβαση σε πολιτιστικούς πόρους, ευκαιρίες για τη δια βίου μάθηση, και τη μεγαλύτερη πολιτιστική κατανόηση. Οι νέες αυτές συνθήκες απαιτούν οι βιβλιοθηκονόμοι να γίνουν παράγοντες αλλαγής, έτοιμοι να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις της κοινωνίας και της τεχνολογίας. Το σημερινό δυναμικό περιβάλλον σημαίνει ότι οι σημαντικές αλλαγές έχουν επιπτώσεις για στην εκπαίδευση, στην τεχνολογία, στην οικονομία, στη δημογραφία, στον πληθυσμό και στην απασχόληση. Για να ανταποκριθούν με επιτυχία σε αυτές τις αλλαγές και να ιδρυθεί μια κοινωνία της γνώσης, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να παρέχουν αποτελεσματική μάθηση για την προσωπική ανάπτυξη, την προετοιμασία και την ανάπτυξη πληροφοριών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των κοινωνικών διαφορών και του ψηφιακού χάσματος. Στην Κοινωνία της Πληροφορίας, η εκπαίδευση δεν είναι μόνο ένα ατομικό δικαίωμα για την προσωπική ανάπτυξη, αλλά και βασικός παράγοντας για την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη. Τα εμπόδια που μπορεί να υπάρχουν στην συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών, αρχείων και μουσείων θα πρέπει να εκλείψουν, ώστε να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα στην παραπάνω κατεύθυνση. Το ΔΣ της ΕΕΒΕΠ έχει ως άμεσο στόχο να συνεχίσει την προσπάθεια του διαλόγου ανάμεσα στα παραπάνω εκπαιδευτικά ιδρύματα αλλά των πολιτιστικών φορέων (Βιβλιοθήκες - Αρχεία - Μουσεία), με δεδομένο ότι οι απόφοιτοι των σχολών σύμφωνα και με τα προγράμματα σπουδών τους απασχολούνται σθεαυτούς τους φορείς. Τα βασικά σημεία του διαλόγου θα αφορούν: Τι είδους εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχεται για το είδος των θέσεων εργασίας που πρέπει να εκτελούνται; Ποιες είναι οι βασικές αρχές του τομέα της γνώσης που οι εργαζόμενοι θα πρέπει να γνωρίζουν για την αποτελεσματικότητα της εργασίας σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς; Πώς πρέπει τα επαγγελματικά προσόντα να συνδυάζονται με την ανθρωπιστική παιδεία, την θεωρητική κατάρτιση και την απόκτηση των τεχνικών δεξιοτήτων; Μήπως η αυξανόμενη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) δημιουργούν μια τυποποιημένη πλατφόρμα που εμποδίζει την καλλιέργεια των πολιτιστικών διαφορών; Ποιος πρέπει να είναι ο συνδυασμός των τεχνολογικών προσόντων και της θεωρητικής κατάρτισης για τη διαχείριση της πολιτι-

στική κληρονομιάς; Ποιες είναι, αν υπάρχουν, οι πολιτιστικές διαφορές που διαφοροποιούν την οικονομία της γνώσης στη χώρα μας και τι θα μπορούσε αυτό να σημαίνει; Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΒΕΠ αναλύοντας την παραπάνω κατάσταση έχει διατυπωμένες θέσεις μέσω της Επιτροπής Εκπαίδευσης, ώστε και στον τομέα του μάρκετινγκ το αντικείμενο των σπουδών να αφορά στον εντοπισμό, στην πρόβλεψη, στην μέτρηση της ζήτησης και στις μεθόδους λήψης αποφάσεων σχετικά με την επιλογή, δημιουργία, διάθεση και προβολή των προϊόντων και υπηρεσιών έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς. Στον τομέα της διοίκησης λειτουργιών, αντικείμενο των σπουδών να είναι η παροχή βασικών γνώσεων της διοικητικής επιστήμης πλαισιωμένες με γνώσεις και ικανότητες διαχείρισης και χρήσης των σύγχρονων τεχνολογιών, αλλά και η παροχή εφοδίων για να αναπτύσσονται οι απαραίτητες διοικητικές και ηγετικές ικανότητες.

5.4 Προβολή και διαφήμιση

Η προβολή της ΕΕΒΕΠ καθώς και των θέσεων της, ως στρατηγικών επιλογών, στην ανάδειξη και καταξίωση του ρόλου της στα μέλη της, και στην ελληνική κοινωνία, με τη χρήση του μάρκετινγκ ως εργαλείο διαφήμισης, προώθησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τη δράση και τις θέσεις που αναπτύσσει σε επαγγελματικό, επιστημονικό, ερευνητικό επίπεδο αφορά: τις έντυπες εκδόσεις τις οποίες πραγματοποιεί κάθε χρόνο και έχουν σαν σκοπό αφενός την προαγωγή του επαγγέλματος και της επιστήμης της βιβλιοθηκονομίας στην Ελλάδα και αφετέρου την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων της Ένωσης, την έκδοση ημερολογίου με αφιερώματα στις ελληνικές Βιβλιοθήκες στο οποίο προβάλλονται οι διάφορες κατηγορίες βιβλιοθηκών η έκδοση του περιοδικού το οποίο έχει επιστημονικό χαρακτήρα και δημοσιεύει τα νέα επιστημονικά δεδομένα και τις εξελίξεις, στις εκδόσεις της επίσης συμπεριλαμβάνονται και διάφορες τιμητικές και επιστημονικές εκδόσεις, την αξιοποίηση του Διαδικτύου, το οποίο προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες επικοινωνίας και συνεργατικής μάθησης και ενημέρωσης των μελών της. Η Ένωση για το σκοπό αυτό διατηρεί οργανωμένο διαδικτυακό τόπο με πίνακες ανακοινώσεων, με πληροφορίες σχετικά με το ρόλο και τη δράση της Ένωσης. Στο

πλαίσιο αυτό λειτουργήσει και ο ιστότοπος του 1ου και 2ου Πανελληνίων Συνεδρίων Δημοτικών Βιβλιοθηκών με την υποστήριξη του ΕΜΠ. Από την ιστοσελίδα της ΕΕΒΕΠ προγραμματίζεται να προβάλλονται, ψηφιοποιημένες εκδόσεις όπως το περιοδικό της ΕΕΒΕΠ και σχετικό ψηφιακό υλικό με, κείμενα, ήχους, εικόνες κλπ. Επίσης στο πλαίσιο του μάρκετινγκ διοργανώνονται από την ΕΕΒΕΠ και σχετικές εκδηλώσεις όπως η ημερίδα για την καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας βιβλιοθηκών καθώς και η καθιέρωση της Εθνικής Μέρας Βιβλιοθηκών την 28η Μαΐου.

5.5 Ερευνητικές δράσεις

Για την χάραξη μιας στρατηγικής πολιτικής είναι απαραίτητο η ΕΕΒΕΠ να γνωρίζει τα δεδομένα όπως το επίπεδο οργάνωσης των βιβλιοθηκών, το ανθρώπινο δυναμικό, την εκπαίδευση και την κατάρτιση κλπ. Η προγραμματισμένη αποστολή σχετικού ερωτηματολογίου προς τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τους φορείς για τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με: την εκπαίδευση και μετεκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού και τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης, την απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού (πόσοι εργαζόμενοι απασχολούνται στους διάφορους φορείς; αν οι υπάρχοντες εργαζόμενοι επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών του κάθε φορέα; αν υπάρχουν και αν καλύπτονται όλες οι οργανικές θέσεις που προβλέπονται από τον φορέα; αν υπάρχουν θέσεις εργασίας που καλύπτονται από εργαζόμενους διαφορετικών ειδικοτήτων από τις προβλεπόμενες από τον οργανισμό; τη σχέση εργασίας στον φορέα κλπ;), τις συλλογές, το είδος των συλλογών που διαθέτουν οι διάφοροι φορείς βιβλιοθήκες; αν οι συλλογές θεωρούνται εθνικής σημασίας (ιστορικό υλικό κλπ), την οργάνωση και την επεξεργασία των διαφόρων ειδών των συλλογών με τη χρήση προτύπων και ανάλογων εργαλείων. Σκοπός της έρευνας αυτής είναι αφενός τα αποτελέσματά της να αποτελέσουν υλικό υποστήριξης για τον σχεδιασμό της Εθνικής Πολιτικής Βιβλιοθηκών και αφετέρου να αποτελέσουν την βάση για τη διαμόρφωση στρατηγικών επιλογών και θέσεων, όπως επίσης και για την υποστήριξη κοινών προτύπων τόσο στην επεξεργασία υλικού όσο και στην εν γένει ανάπτυξη και λειτουργία των βιβλιοθηκών.

5.6 Επιτροπές

Η ΕΕΒΕΠ υποστηρίζεται, σύμφωνα

και με το καταστατικό της, στην χάραξη της στρατηγικής της, στην υλοποίηση των δράσεων της και σε όλες τις ενέργειες της από επιτροπές θεσμικού χαρακτήρα που δημιουργούνται εντός της Ένωσης. Ανάλογα με τις περιστάσεις υπάρχουν μόνιμες και διαρκείς επιτροπές καθώς και έκτακτες επιτροπές. Αυτή η οργανωτική δομή επιτρέπει μία ευελιξία στην Ένωση καθώς εμπλέκονται περισσότερα άτομα, εξειδικευμένοι επιστήμονες ανάλογα με το αντικείμενο της εκάστοτε επιτροπής, έτσι ώστε να γίνεται ορθότερη χρήση του ανθρωπίνου κεφαλαίου που αποτελούν και τα μέλη της Ένωσης. Εξ αιτίας αυτών ανακτάται προστιθέμενη αξία και τα αποτελέσματα των επιτροπών περιβάλλονται με το ανάλογο επαγγελματικό και επιστημονικό κύρος. Μεταξύ των επιτροπών αναφέρονται οι εξής: Επιτροπή Εθνικής Πολιτικής Βιβλιοθηκών, Οργανωτική Επιτροπή Συνεδρίου Δημοτικών Βιβλιοθηκών, Επιτροπή Εκδόσεων, Εκπαίδευσης κ.α.

5.7 Πρακτικές υλοποίησης στρατηγικών και πολιτικών

Η υλοποίηση των πολιτικών της Ένωσης επιτυγχάνεται με αρκετά μέσα, εντός του πλαισίου διοικητικής λειτουργίας και οργανωσιακής δομής καθώς και των στρατηγικών στόχων και πολιτικών επιλογών της. Μεταξύ άλλων μέσων χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα: συναντήσεις με θεσμικούς φορείς και κυβερνητικές υπηρεσίες, συναντήσεις με επαγγελματικές και επιστημονικές οργανώσεις, συναντήσεις και ενημερώσεις με τα πολιτικά κόμματα της Ελλάδας, άσκηση πίεσης μέσω lobbying για την προώθηση των θεμάτων των βιβλιοθηκών, συνεργατικές δράσεις με διάφορους φορείς. (Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών κ.α.), ανάπτυξη ολοκληρωμένου προγράμματος δια-βίου μάθησης και εκπαίδευσης των επαγγελματιών του χώρου, διοργάνωση ημεριδών, σεμιναρίων κλπ., εφόσον χρειαστεί, ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης (πρώτη πανελλήνια απεργία εργαζομένων στις ελληνικές βιβλιοθήκες), ανάπτυξη μέσων επικοινωνίας (ιστοσελίδα, ραδιοφωνική εκπομπή για το βιβλίο και τις βιβλιοθήκες, περιοδικό «Βιβλιοθήκες & Πληροφόρηση» κλπ.), συμμετοχή σε δημόσιο διάλογο για θέματα που άπτονται των βιβλιοθηκών (λ.χ. Θέσεις για τα πνευματικά δικαιώματα), εκπροσώπηση σε διεθνείς οργανώσεις και συμμετοχή σε διεθνείς συναντήσεις. (Μόνιμη παρουσία στα συνέδρια της IFLA τα 5 τελευταία χρόνια, συμμετοχή στην Γενική Συνέλευση της EBLIDA,). Φιλοξενία διεθνών συναντήσεων, ανάπτυξη ανθρωπίνου δικτύου βιβλιοθηκονόμων, δημιουργία δικτύων για την ανάπτυξη της φιλανθρωπίας (Λέσχες ανάγνωσης, συμμετοχή 60 βιβλιοθήκες), καμπάνια προώθησης της ΕΕΒΕΠ στους σπουδαστές των Σχολών Βιβλιοθηκονομίας, τιμητικές εκδηλώσεις και εκδόσεις για σπουδαίες μορφές της ελληνικής βιβλιοθηκονομικής κοινότητας, θεσμική συμμετοχή σε διάφορα συνέδρια με ανακοινώσεις, χαιρετισμούς, συζητήσεις κλπ., θεσμική εκπροσώπηση σε φορείς και επιτροπές (ΔΣ του ΕΚΕΒΙ, Επιτροπή για τη συνεργασία βιβλιοθηκών, Ομάδα Διοίκησης Έργου για την επεξεργασία του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στο Υπουργείο Εσωτερικών κλπ.

6. Συμπεράσματα

Οι βιβλιοθήκες θα αλλάξουν αναμφίβολα και με ριζικό τρόπο μέσα στις επόμενες γενεές ταυτόχρονα με την ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας. Αλλά οι βιβλιοθήκες σίγουρα θα εξακολουθούν να υφίστανται στο μέλλον και να παραμένουν σημαντικό θεσμό του πολιτισμού και της έρευνας. Μια σημαντική επίπτωση αυτής της διαπίστωσης είναι βεβαίως, πως η βιβλιοθηκονομία θα συνεχίσει να είναι ένα σημαντικό επάγγελμα, μιας και οι βιβλιοθηκονόμοι θα γίνουν οι 'πλοηγοί γνώσης' στα ολοένα μεταβαλλόμενα πελάγη της πληροφορίας. Συνεπώς και οι βιβλιοθηκονομικές ενώσεις καλούνται να αν-

τιμετωπίσουν τα νέα δεδομένα στο συνεχώς εξελισσόμενο περιβάλλον μέσα και από την δική τους εξέλιξη σε επίπεδο οργανωσιακής δομής, αλλά και αναπτυξιακής στρατηγικής με τη χρήση μανάτζμεντ και μάρκετινγκ προσαρμοσμένο στα νέα αυτά δεδομένα. Η ΕΕΒΕΠ για το σκοπό αυτό έχει εξαγγείλει συνέδριο για την μετεξέλιξη της όσον αφορά το ρόλο της στα νέα δεδομένα και την αναδιατύπωση του ρόλου στο καταστατικό της καθώς και του ρόλου του Βιβλιοθηκονόμου στον 21ο αιώνα.

In an era of individualism the collective action is the answer.

Together we stand, divided we fall. (Pink Floyd)

Βιβλιογραφία

1. Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων. Καταστατικό ΕΕΒΕΠ. Αθήνα: ΕΕΒΕΠ. 2004
2. Κυριακοπούλου, Χ. Απολογισμός Δράσης Διοικητικού Συμβουλίου. ΕΕΒΕΠ. Αθήνα: 2008, 2009
3. Κείμενο της Επιτροπής της ΕΕΒΕΠ για την Εθνική Πολιτική Βιβλιοθηκών στην χώρα μας
4. Τσιμπόγλου, Φ. «Εθνική πολιτική για βιβλιοθήκες. Απουσίες, συμπληρωματικότητες και υποκαταστάσεις», ανακοίνωση 6ο Διεθνές Συνέδριο της Επιτροπής; Συνεργασίας για την Ενίσχυση Βιβλιοθηκών «Πολιτικές βιβλιοθηκών από άποψη τοπική, περιφερειακή και εθνική», Αμφιθέατρο Γαλλικού Ινστιτούτου 11-12/06/ 2009, Αθήνα
5. Κούρης, Δ, Ευθυμίου, Φ, Τσιμπόγλου, Φ, Μπράττης, Π, Πουλή, Κ. «Ελληνική Βιβλιοθηκονομική Κοινότητα και Συλλογικοί Κατάλογοι - Ευκαιρίες και Προκλήσεις». Ανακοίνωση στο 16ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, «Ο ανθρώπινος παράγοντας στη διαμόρφωση της σημερινής & της μελλοντικής βιβλιοθήκης», Πανεπιστήμιο Πειραιά, 1-3/10/ 2007
6. Κείμενο με την πρόταση της ΕΕΒΕΠ για τις σχολικές βιβλιοθήκες προς το Υπουργείο Παιδείας
7. Μελέτη για το έργο «Σχολικές Βιβλιοθήκες». Εθνική Μελετητική-Συμβουλευτική, 1995
8. Πρακτικά 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Δημοτικών Βιβλιοθηκών, Βιβλιοθήκη Δήμου Ηρακλείου Αττικής, 4-5/12/2009
9. Τσάφου, Σ. Συμπεράσματα 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου Δημοτικών Βιβλιοθηκών, Βιβλιοθήκη Δήμου Αμαρουσίου, 4-5 /12/2009
10. Οδηγίες Συμβουλίου της Ευρώπης/ EBLIDA για τη νομοθεσία και την πολιτική βιβλιοθηκών την Ευρώπη (2000)
11. Μουσεία, άυλη κληρονομιά και παγκοσμιοποίηση. Χάρτης της Σαγκάης, ICOM (2002)
12. Δήλωση NAPLE για τις αναπτυσσόμενες ευρωπαϊκές δημόσιες βιβλιοθήκες (2002)
13. Δήλωση EBLIDA για το ρόλο των βιβλιοθηκών στη δια βίου μάθηση (2001)
14. Αρχές του Lund: «ηλεκτρονική-Ευρώπη» δημιουργία συνεργασιών για ψηφιοποίηση, Γενική Διεύθυνση για το πρόγραμμα «Κοινωνία των πληροφοριών» (2001)
15. Διακήρυξη IFLA στη Γλασκώβη σχετικά με τις βιβλιοθήκες, τις υπηρεσίες πληροφοριών και την πνευματική ελευθερία (2002)
16. Μανιφέστο IFLA για το Διαδίκτυο (2002)

Πηγές

www.eebep.gr

www.ifla.org/VII/s40/smla.htm

Ifla. Management of Library Associations Section

Links

UNESCO Libraries Portal

Library Associations Around the World

LAP - Libraries of Asia Pacific directory

Nat. Lib. and Archive Organisations in Europe